

TEMA CONCURSULUI

RESTAURAREA, PUNEREA ÎN VALOARE ȘI REFUNȚIONALIZAREA PALATULUI „MICUL TRIANON”, DOMENIUL CANTACUZINO FLOREȘTI – PRAHOVA

1. PROMOTORUL ȘI ORGANIZATORUL CONCURSULUI

Promotorul concursului este **Fundația Cantacuzino Florești**, organizație non-guvernamentală care își propune să restaureze, să refunționalizeze și să redea circuitului cultural ruinele **Palatului „Micul Trianon”** de la Florești, jud. Prahova.

Organizatorul concursului este Ordinul Arhitecților din România, numit în continuare Organizator. Datele de contact ale Organizatorului sunt: Str. Pictor Arthur Verona nr. 19, sector 1, București, telefon/fax: 021-3172634; 021-3172635; e-mail: concursuri@oar.org.ro; adresa oficială a concursului www.domeniulcantacuzino.ro.

Secretariatul concursului este asigurat de către Organizator, la sediul acestuia.

2. OBIECTIVELE ȘI OPORTUNITATEA CONCURSULUI DE IDEI

Concursul de idei are drept scop selectarea celor mai bune propuneri de intervenție pentru **Restaurarea, punerea în valoare și refunționalizarea Palatului „Micul Trianon”**, parte a ansamblului fostei Curți a lui Gheorghe Grigore Cantacuzino „Nababul”.

Operă a arhitectului Ion D. Berindei destinată uneia dintre figurile proeminente ale elitei românești de la începutul secolului al XX-lea, Palatul „Micul Trianon” de la Florești este unul dintre exemplele arhitecturale importante ale eclectismului de școală franceză din perioada de început a modernității arhitecturii românești. Neterminată, construcția palatului s-a degradat treptat, interesul pentru consolidarea și conservarea ei nematerializându-se în intervenții de restaurare sau salvare. Parte a unui ansamblu arhitectural-peisajer valoros, având potențial cultural și de *loisir* ridicate, ruina palatului a ajuns până în prezent într-o stare care încă permite restaurarea și exploatarea sa prin refunționalizare, deschizând astfel posibilitatea transformării într-un reper cultural și turistic important pentru zonă.

Prin concursul de idei este vizat scenariul de restaurare a ruinei palatului și refunționalizarea spațiului interior al acesteia prin amenajarea demisolului și al celor două niveluri supraterane. Soluțiile vor avea în vedere ocuparea integrală sau parțială a perimetrului închis de fațadele păstrate ale fostei reședințe, funcțiunea principală fiind cea culturală (spații de expunere, sală multifuncțională – audiții, proiecție film, conferințe, evenimente). De asemenea, se recomandă concurenților elaborarea unor propuneri care să aibă în vedere principiile dezvoltării durabile, implicând soluții care să presupună consumuri de energie reduse pentru construirea și exploatarea în timp.

În afara considerentelor care țin de restaurarea și punerea în valoare a ruinelor vechii reședințe, precum și a refunționalizării acesteia (cf. indicații cap. „Cerințe funcționale”), una dintre solicitările esențiale pentru soluțiile propuse este fezabilitatea acesteia în limitele unui buget plafonat la suma de 15.000.000 lei (inclusiv TVA).

3. DATE GENERALE ALE OBIECTIVULUI CONCURSULUI: PALATUL „MICUL TRIANON”

Palatul „Micul Trianon”, alături de celelalte construcții care compun ansamblul fostei curți a lui Gheorghe Grigore Cantacuzino „Nababul”, este amplasat pe un teren aflat în intravilanul comunei Florești, jud. Prahova, teren accesibil din DC111 și identificat cu numărul cadastral 20768.

Palatul „Micul Trianon” este nominalizat cu statutul de monument istoric în Lista Monumentelor Istorice, jud. Prahova, 2010 cu codul PH-II-m-A-16490.01, ca parte a ansamblului de arhitectură „Curtea lui Gheorghe Grigore Cantacuzino, Nababul” (cod PH-II-a-A-16490). În Lista Monumentelor Istorice, jud. Prahova, 2010, alături de Palatul „Micul Trianon”, mai sunt nominalizate următoarele obiecte ale ansamblului: turnul de apă (cod PH-II-m-A-16490.02), parcul (cod PH-II-m-A-16490.03) și zidul de incintă (cod PH-II-m-A-16490.04).

Arhitectura exterioară și interioară, precum și starea actuală de conservare a ruinei Palatului „Micul Trianon” este ilustrată în releveul (format .dwg și .pdf) parte a Anexei 07 și documentarul fotografic (situația actuală) parte a Anexei 08. Condițiile geotehnice ale terenului și informații privind natura fundațiilor sunt precizate în Anexa 09.

Construcția, realizată într-o formulă compactă, se află în prezent într-o stare avansată de degradare fizică, *in situ* păstrându-se parțial fațadele, o parte din compartimentările și boltirea nivelului demisolului, precum și urme ale acoperirii parterului și etajului 1 (Anexele 07 și 08). Fundațiile construcției au fost realizate din piatră brută, având grosimea pereților structurali ai demisolului sau cu evazări locale de 10-20 cm față de dimensiunile acestora, și coboară la adâncimea de c. 1,00 - 1,20 m sub nivelul de călcare, respectiv c. 1,65-1,75 m sub cota terenului natural. La nivelul demisolului, structura construcției este alcătuită din pereți structurali de piatră cioplită de c. 1,00 m grosime, în timp ce la nivelul parterului și etajului structura este realizată din zidărie de cărămidă plină presată de c. 56 cm grosime, placată cu calcar de Albești. Separările dintre niveluri, în majoritatea lor prăbușite, au fost realizate din bolți de cărămidă deasupra demisolului și, pentru parter și etaj din profile metalice cu beton. În conformitate cu informațiile istorice păstrate, acoperirea palatului – prevăzută cu o pantă lină, mascată de balustrada de la nivelul aticului – a fost realizată în șarpantă cu învelitoare de cupru (desființată în timpul Primului Război Mondial). Exteriorul construcției a fost placat integral cu calcar de Albești, material a cărui prelucrare a permis realizarea unor detalii de înaltă calitate. Scările care asigurau accesul în palat și legătura interiorului acestuia cu grădina amenajată din partea posterioară nu se păstrează.

Construcția vizată de intervențiile propuse prin concursul de idei se află într-o stare avansată de degradare fizică, motiv pentru care soluțiile prezentate vor trebui să țină cont de nevoia unor intervenții de consolidare structurală a ruinelor conservate, fără ca acestea să afecteze acele zone valoroase din punct de vedere cultural. Din expertiza tehnică (martie 2014 – Anexa 10), construcția a avut o

conformare de ansamblu cu deficiențe structurale în timp suferind avarii pe de o parte din cauza cutremurelor puternice prin care a trecut și, pe de alta, din cauza întreținerii și intervențiilor necorespunzătoare și a vandalismelor. În cadrul lucrărilor de intervenție de urgență propuse în 2014 au fost planificate o serie de măsuri, printre care și dezafectarea coșului de fum existent în tronsonul sudic al construcției, coș aflat în pericol iminent de colaps. De asemenea, se impune dezafectarea integrală a plăcii de beton păstrate în tronsonul de sud-vest al construcției.

3.1. Istoricul obiectivului și starea actuală – repere generale

Construcția palatului a fost începută după proiectul (neidentificat până în prezent în cercetările de arhivă) arhitectului Ion D. Berindei (1871-1928), comandată fiind de Gheorghe Grigore Cantacuzino pentru soția sa Ecaterina Cantacuzino. Șantierul era început în 1911 în vecinătatea bisericii și reședinței construite aici în prima jumătate a secolului al XIX-lea de vornicul Grigore Cantacuzino. Lucrările de construire erau oprite doi ani mai târziu, în 1913, la moartea lui Gheorghe Grigore Cantacuzino, proprietatea intrând – prin moștenire – în posesia fiului „Nababului”, Mihail G. Cantacuzino. Continuarea construcției a fost împiedicată de izbucnirea Primului Război Mondial și ulterior, clădirea rămasă neterminată a continuat să se degradeze. Nu ne este cunoscut stadiul la care au ajuns lucrările, cert fiind însă faptul că după cel de-al Doilea Război Mondial edificiul a continuat să se ruineze, tentativele târzii de restaurare (proiectul condus de arh. Călin Hoinărescu în intervalul 1981-1985) rămânând doar pe hârtie.

Palatul, având un regim de înălțime D+P+1E, se încadrează într-un amplu ansamblu – amplasat în vecinătatea cursului râului Prahova – din care fac parte o serie de alte construcții cu valoare culturală ridicată (nominalizate în Lista Monumentelor Istorice – vezi supra) precum și urmele unei mai vechi amenajări peisajere despre a cărei concepție și organizare avem informații din proiectul de restaurare realizat de arhitectul francez Émile Pinard (vezi Anexa 03). În ceea ce privește clădirea, în lipsa proiectului inițial, studiul istoric-arhitectural (vezi Anexa 04) sugerează – pe baza cercetărilor *in situ*, a analogiilor cu alte opere ale arhitectului Ion D. Berindei, dar și a informațiilor conținute în releveul situației existente la începutul anilor '80 ai secolului al XX-lea (vezi Anexa 05) – o serie de caracteristici ale organizării spațiale și funcționale interioare ale reședinței.

Din punct de vedere stilistic, palatul este încadrabil în eclectismul târziu promovat de învățământul academic francez, înglobând o serie întreagă de elemente de vocabular reproduse sau inspirate de arhitectura patronată de Ludovic al XIV-lea sau Ludovic al XVI-lea în complexul de la Versailles sau în cazul unor construcții din capitala franceze, Paris.

3.2. Concluziile evaluării resursei culturale ale obiectivului (restricții și permisivități impuse)

Studiul istoric-arhitectural (vezi Anexa 04) recomandă:

Cu titlul de restricții:

- conservarea, consolidarea, restaurarea, completarea și punerea în valoare a zonelor de fațadă păstrate până în prezent;
- în cazul intervențiilor de completare (în exterior, la nivelul fațadelor sau, în interior, la nivelul recompartimentării) este de evitat mimetismul sau reconstrucția în maniera urmelor originare păstrate („în stil”), pentru a nu se produce confuzii în ceea ce privește autenticitatea

elementelor păstrate sau negarea valorii componentelor inițiale, transformate în simplu pre-text pentru o arhitectură nouă.

Cu titlu de permisivități:

- reconstituirea volumetriei prin elementele de consolidare și completările necesare, cu indicarea zonelor asupra cărora se propun intervenții; de asemenea, este admisibilă varianta introducerii unor noi structuri și completări, contrastante cu varianta originară, conservată *in situ*.
- În cazul interioarelor este posibilă reorganizarea în concordanță cu partiul sugerat de elevațiile palatului și propunerea unei rezolvări funcționale adecvate monumentului, scării și acelor componente valoroase conservate ale edificiului. De asemenea, este permisă și o formă contemporană de organizare spațială și funcțională a interiorului prin contrast cu aspectul și volumetria originară ale palatului.
- Menținerea clădirii în stare de ruină consolidată și ameliorată cu folosirea spațiului din demisol.

4. CERINȚE FUNCȚIONALE

Detaliind obiectivele expuse mai sus, soluțiile propuse vor avea în vedere spațiul interior al fostului palat și legăturile acestuia cu spațiul din imediata vecinătate (curtea de primire, amplasată spre nord-est față de palat, respectiv grădina amenajată amplasată spre sud-vest de palat). Propunerea de refunționalizare va putea utiliza integral sau parțial exclusiv spațiul din interiorul zidurilor perimetrare ale ruinei fostei reședințe. Soluțiile prezentate vor cuprinde și o propunere de rezolvare și amenajare a legăturii dintre palat și accesul în incintă din circulația carosabilă aflată înspre nord-est față de ruina palatului.

Organizarea funcțională interioară se va subordona funcțiunii principale culturale. În acest sens, în interiorul perimetrului delimitat de fațadele păstrate ale fostei reședințe se vor propune soluții de rezolvare și organizare funcțională care să servească unor zone de interes majore: zona de primire / informare / distribuție, sala multifuncțională și spațiul expozițional (opțional), acestora adăugându-li-se spațiul destinat alimentației publice (cafeteria / restaurant) și funcțiunile destinate personalului angajat.

Zona de primire în vecinătatea și în directă legătură cu accesul principal va cuprinde spații destinate primirii (lobby), punctului de informare / recepție, garderoba etc. În vecinătatea acestui spațiu vor fi prevăzute un număr de minim 2 birouri destinate personalului administrativ al centrului cultural. Acestea vor beneficia de propriile utilități (grup sanitar, oficiu), făcând parte dintr-un circuit separat de restul zonelor funcționale.

Sala multifuncțională – având o capacitate cuprinsă între 300-400 locuri, va fi dimensionată, organizată și dotată astfel încât să poată fi utilizată pentru audiții, proiecții de film, conferințe și evenimente culturale. Mobilarea din sala multifuncțională va fi prevăzută astfel încât să permită rearanjarea în funcție de maniera de utilizare a spațiului. Sala va fi prevăzută cu spații anexe destinate depozitării de mobilier, regie de sunet și lumină, cameră de proiecție, cameră traducere simultană. De

asemenea în vecinătatea sălii și în legătură cu aceasta va fi prevăzut spațiul destinat foaierei. Sala multifuncțională și anexele acesteia vor putea fi utilizate independent de celelalte zone funcționale.

Zonă expozițională (opțional, în funcție de conceptul propus) – planificată astfel încât să poată funcționa atât pentru expoziții cu caracter temporar cât și pentru expoziții cu caracter permanent. Dat fiind faptul că în momentul de față nu există o colecție a cărei expunere să impună o anumită organizare spațială, compartimentarea / mobilarea spațiului expozițional trebuie concepută astfel încât să permită maximum de adaptabilitate. Zona destinată expunerii va avea propriile spații de depozitare, utilizarea sa putând fi făcută în mod independent față de celelalte zone funcționale majore propuse.

Zonă (punct) alimentare – în legătură cu loggia de pe latura sud-vestică a palatului și, mai departe, cu grădina amenajată, se va prevedea un spațiu destinat cafeteriei / restaurant cu o capacitate de max. 100 locuri la mese. Acesta va fi prevăzut cu anexele necesare – zonă de aprovizionare, bucătărie, spații de depozitare, spații destinate personalului angajat – organizate și dimensionate corespunzător. Pentru anexele cafeteriei / restaurant vor putea fi utilizate o parte din spațiile de la nivelul demisolului palatului.

De asemenea, dată fiind dispariția legăturilor originare dintre palat și zona de primire, respectiv grădina amenajată și în lipsa proiectului inițial al reședinței, soluțiile propuse vor avea în vedere următoarele aspecte:

- Rezolvarea zonei **accesului principal în clădire** (accesul amplasat pe latura de nord-est a clădirii)
- Rezolvarea **accesului (legăturii) dintre palat și grădină**. În acest sens va fi propusă o soluție de punere în relație directă pe de o parte a loggiei monumentale de pe latura de sud-vest a palatului și, pe de altă parte, după caz, a demisolului, cu grădina care va face obiectul unei intervenții de restaurare pe baza documentelor de arhivă păstrate.

Pentru zonele funcționale enumerate mai sus (sala multifuncțională, spațiul de expunere (opțională) și zona cafeteriei / restaurant) concurenții pot prezenta soluții alternative de mobilare.

Dimensionarea suprafețelor destinate diferitelor funcțiuni cerute precum și organizarea pe verticală (pe niveluri) sunt la latitudinea concurenților, în spiritul conceptului arhitectural propus. În măsura în care arhitectura fațadelor nu este afectată, sunt permise modificări și completări ale planurilor existente în ceea ce privește numărul de accese în clădire.

5. CERINȚE SUPLIMENTARE

Zonele funcționale principale ale clădirii vor fi dotate cu grupuri sanitare separate pe sexe și pentru persoane cu dizabilități motorii, camere de curățenie / depozitare etc. Nodurile de circulație verticală (scările) vor fi amplasate și dimensionate astfel încât să răspundă cerințelor impuse de legislația în vigoare pentru siguranța în exploatare și siguranța la incendiu. La nivelul demisolului vor fi prevăzute spațiile tehnice necesare, amplasate și dimensionate în conformitate cu cerințele legale în vigoare.

Soluțiile propuse se vor înscrie în prevederile legale în vigoare. Astfel soluția de organizare funcțională propusă va ține cont de prevederile NP-068-2002 (Normativ privind proiectarea clădirilor civile din punct de vedere al cerinței de siguranță în exploatare), P118-1999 (Normativ de proiectare privind siguranța la foc a construcțiilor), P118/2-2013 (Normativ privind securitatea la incendiu a construcțiilor, Partea a II-a - Instalații de stingere), NP-63-2002 (Normativ privind criteriile de performanță specifice rampelor și scărilor pentru circulația pietonală în construcții), NP-006-1996 (Normativ privind proiectarea sălilor aglomerate cu vizitatori), NP-051-2012 (Normativ privind proiectarea și adaptarea clădirilor civile și spațiului urban aferent la exigențele persoanelor cu handicap) etc.

Soluțiile propuse vor avea în vedere un buget maximal proiectat pentru viitoarea investiție de 15.000.000 lei inclusiv TVA.

6. CRITERII DE APRECIERE A SOLUȚIILOR ÎNSCRISE ÎN CONCURS

- Respectarea identității și spiritului locului – maniera de punere în valoare a ruinei palatului prin soluția propusă.
- Originalitatea, claritatea și unitatea concepției spațiale și de amenajare propuse.
- Obținerea unui bilanț de suprafețe și a unei organizări funcționale optime.
- Sustenabilitatea soluțiilor propuse și raționalitatea folosirii resurselor.
- Eficiența și fezabilitatea soluțiilor propuse.

Juriul are libertatea de a stabili ponderea și detalierea criteriilor generale prezentate în Tema Concursului.

7. CONDIȚII DE REDACTARE ALE PROIECTULUI

7.1. Partea desenată va fi organizată pe max. 4 planșe din hârtie albă, format A0 (840x1188 mm), paginate pe verticală, necașerate (exclusă pliarea planșelor) și va cuprinde următoarele piese, prezentate la libera alegere a concurenților:

- Planul de situație (scara 1:200) cu propunerea de rezolvare a accesului principal pe parcelă și a amenajării legăturii dintre palat și circulația carosabilă dinspre est. Planul de situație va cuprinde doar decupajul indicat în planul de situație, parte a Anexei 06.
- Planurile demisolului, parterului și etajului 1 (scara 1:100). La nivelul demisolului și parterului în planuri vor fi incluse și propunerile de amenajare ale acelor zone care rezolvă relația cu zona de acces și legătura cu grădina.
- Două secțiuni (scara 1:100), relevante pentru soluția propusă.
- Trei fațade (fațada principală (N-E), fațada posterioară (S-V) și, la alegere, una dintre elevațiile laterale, scara 1:100).
- Minim 3 ilustrări ale soluției prin imagini de ambianță (perspective exterioare – inclusiv vederi aeriene – și interioare) prezentate într-o tehnică la alegere;
- Alte elemente sau/și note, la alegerea concurenților, considerate oportune pentru explicarea / susținerea soluției propuse.

Pe toate piesele desenate se vor preciza, după caz, mobilarea, dimensiunile generale și suprafețele generale și utile ale tuturor spațiilor propuse și scara utilizată. De asemenea, pe planșele prezentate în concurs, va fi inclusă obligatoriu explicarea scrisă a soluției (max. 1000 de cuvinte).

8. ANEXE

- Anexa 01** – Tema de concurs
- Anexa 02** – Regulament concurs
- Anexa 03** – „Planul parcului castelului de la Floresti, proprietar I. G. Cantacuzino – Restoration du Parc” – planșă semnată de arh. Émile Pinard și dataată în 1912.
- Anexa 04** – Prof. dr. arh. Anca Brătuleanu, Conf. dr. arh. Mihaela Criticos (autori), Palatul Cantacuzino de la Florești, Prahova („Micul Trianon”). Studiu istoric-arhitectural, 2014
- Anexa 05** – arh. S. Nițu (șef colectiv), arh. C. Hoinărescu (șef proiect), L. Moise (releuat și de senat) – Releveu Castel Florești (Studiu de conservare și punere în valoare al castelurilor Micul Trianon din Florești și Toma Cantacuzino din Filipeștii de Pădure), 1981
- Anexa 06** – Plan de situație a ansamblului „Curtea lui Gheorghe Grigore Cantacuzino, Nababul” (ridicare topo).
- Anexa 07** – Releveu situației actuale
- Anexa 08** – Documentar fotografic – situația actuală
- Anexa 09** – Studiu geotehnic
- Anexa 10** – Expertiza tehnică